

Determination of the Methods Used by Prospective Teachers in the Field of Social Studies while Teaching Historical Topics

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Tarihi Konulara Ait Kazanımların Sağlanmasında Kullandıkları Yöntemlerin Belirlenmesi

Ali Yılmaz¹& Ayşegül Kırtel²

Abstract

Acquisitions on history and historical topics constitute an important section of Social Studies curricula. Such curricula which is prepared on the basis of a constructivist approach should be applied within the light of accurately chosen methods. Performing social studies course, one of main objectives of which is to train active citizens by means of proper methods will ensure historical acquisitions, as presented in the curriculum, to be realized more accurately. As a result of students' acquisitions achieved through the acquisition the application of the proper methods to wards historical topics, it is easy to learn and students will do better bindings with their daily lives. Therefore, students will learn historical topics more easily and make better associations with their daily lives. In this study conducted within the light of this purpose, portfolio prepared by Social Studies Teacher Training students of Sakarya University in the courses of Teaching Practice were subjected to document analysis. It was found out that prospective teachers did not use the methods and techniques sufficiently as required for an effective social studies course.

Keywords: Social Studies, history teacher, method, acquisition.

Introduction

One of the most important functions of educational institutions is to educate child as a good citizen. This function of educational institutions enables child to become socialized and recognize culture, history and institutions of the society in which they live as well as providing them with attitudes required by roles in society, opportunities that society present for them and the ways of benefiting from these opportunities. A great amount of these knowledge and skills are gained for students through Social Studies course in Turkey (Erden, n.d.). It has not been easy to define this course which is so significant. Social studies is a training program producing purposes suitable for duties of citizens who possess responsibility in Turkish democratic society, forming these purposes by associating their contents with history, geography and

¹Assoc. Prof. Dr., Marmara University, ayilmaz@marmara.edu.tr

²Res. Asst., Sakarya University, aseker@sakarya.edu.tr

citizenship study topics and presenting citizenship skills lasting throughout their lives (Barth and Demirtaş, 1997). In the light of Social Studies definition made around the world, scientists in Turkey also made some definitions within the scope of this course. In line with these definitions, we can define social studies as follows: social studies is a training program using and integrating information and methods taken from social and human sciences in order to train citizens that are able to solve problems and make decisions based on knowledge in the circumstances of changing country and world in almost all respects (Öztürk, 2006).

As it can be inferred from the definitions and explanation above, one of the most important functions of social studies lesson is to raise individuals who can sustain their lives healthily in a society by enabling them to learn civic duty and responsibilities. This function also constitutes a base for the universal objectives of the social studies lesson (Öztürk et al., 2012; Bilgili, 2009, Coşkun Keskin, 2012).

A new curriculum was put into practice with fundamental changes of the Ministry of Education for all first phase of primary school in 2005-2006 school year and fractionally second phase program of primary school starting from 2006-2007 school year. New curricula also feature the approach stated as constructivist. In constructivist approach, teachers are expected to use student-centered methods and techniques instead of the traditionally used methods and techniques. Following these changes, curricula of 4-5 and 6-7 grades of primary school being applied in order to acquire the goals of social sciences course in Turkey are presented. The table below shows the distribution of learning fields and acquisitions in social sciences curriculum by grade levels (MONE, 2006).

Table 1: Learning Field and Acquisition Distribution in Social Sciences Curriculum

Learning Fields	Acquisition Figures			
	4th Grade	5th Grade	6th Grade	7th Grade
Person and Society	6	4	6	6
Culture and Heritage	6	6	9	8
People, Places and Environments	8	7	7	5
Production, Distribution and Consumption	7	7	6	6
Science, Technology and Society	6	6	5	5
Groups, Institutions and Social Organizations	5	5		
Power, Administration and Society	4	5	5	5
Global Connection	4	6	5	4

Within the framework of social sciences education course, and one of most significant features of an active citizen is possessing history knowledge and historical awareness. All of our emotions, thoughts and behaviors rise, develop and take shape in the light of our past experiences whether we are aware of this situation or not. All things forming our present day are the products of our backgrounds and experiences we transfer from past up to today (Aslan, 2006). The smell of history is human. And its purpose is to put forth past human effects with scientific methods, enlighten the present day and shape the future (Çapa, 2006). Undoubtedly, one of the indispensable and most important disciplines of social studies is “history”. We encounter with the discipline of “history” in each topic concerning society (Ulusoy and Turan, 2013).

Considering today’s world, an important question seeks for an answer in specific and general terms. Which is more difficult: Writing history or teaching history? It is understood that the answer of this question is “to teach history” (Keskin, 2012). It is aimed at contributing to personality development, socialization and citizenship learning of the students through history training. History training has been regulated in a way that will meet needs of Turkish society in terms of sense of citizenship, moral and cultural values. History as part of social studies training program includes significant events of national history in order to make students realize their own national identities, cultural heritages and values of Turkish society (Dilek, 2002).

When the literature is examined, it is seen that the concepts of method and technique are confused with each other. These two concepts may be substituted. A training situation which is dealt with as a method in some sources may be used as a technique in another source (Çelikkaya and Kuş, 2009). When in social studies education worldwide examined the research on the use of different methods and techniques; it is observed that different methods are used by the researchers in social studies course. Studies show that these methods and techniques affect achievements of students positively and may sometimes shape future behaviors of students (Kan, 2006).

The curriculum of social studies lesson constitutes a rich data source in terms of the methods and teaching and learning trends (Wojcik et al., 2013). In the last ten years, quite many researches have been conducted on the methods used in the education of social studies (Waring, 2010). We should pay attention to two factors in order to provide an enhanced teaching. These are being expert in the field and possessing competent knowledge about the methods to be used during teaching. Teachers take the lead about this issue; because teachers should sufficiently

know Social Studies teaching methods and use these methods in accordance with the situation of class and course in order to be able to reach the desired success level. However, one of the important factors teachers should be careful while choosing these methods is individual differences which depend on learning features of students. In this respect, it is important to determine which teaching methods and techniques should be used by Social Studies Teachers in their lessons (Çelikkaya and Kuş, 2009).

The most frequently used methods and techniques in teaching of history subjects constituting the base of social studies are as follows: lecturing method, question-answer method, drama method, trip-observation method, discussion method, problem solving method, group work method (Köstüklü, 1998; Çelikkaya and Kuş, 2009).

Methods and techniques used in history teaching aim at making past events comprehended, gaining intangible concepts and picturing past experiences in the minds of students whose trails are still alive. Planning, practicing and evaluating methods and techniques within this framework in history teaching have specific difficulties (Bal, 2011). Therefore, methods and techniques to be preferred during teaching possess a particular importance. It is thought that trying to teach students determined targets and behaviors or student acquisitions with convenient methods and techniques may solve the said problems in teaching history subjects (Şimsek, 2006).

Today, which is called as information age, it is needed for individuals possessing multi-qualities and skills. Thus, the most significant duty in an age when training human is very important falls to teacher who is the main element of educating process (Gençtürk and Sarpkaya; 2012). The institution responsible for training teachers who possess these qualifications in our country is faculties of education. Faculties of education take on the task of preparing students for the profession of teaching. They try to prepare students to working life by providing them with the necessary information, attitude and behaviors. Faculties of education take individuals as students from high schools and train them as teachers for primary, secondary, and high schools. Performing these institutions' functions fully depends on the ability of education process to serve for the purpose of training teachers (Yeşil and Çalışkan, 2006). Faculties of education which train teachers give the lessons of teaching Practice I-II in practice schools in different teaching programs in order to gain professional competence as a pre-service training for prospective teachers. Teaching Practices course includes the practices performed in public and private schools affiliated to the Ministry of National Education regarding teaching area of

prospective teachers in order to provide teaching experiences for prospective teachers (Şimşek et al., 2013). Prospective teachers form the base of their professional experiences during practices they perform at schools. Courses such as teaching experience or practice enable prospective teachers to get more acquainted with the profession of teaching and to make their professional beliefs and perceptions clearer (Tarman, 2012). Social Studies prospective teachers apply and share in their courses the knowledge they learned during their bachelor's degree period. In order to raise good citizens intended for the basic objective of 21st century, the social studies teacher candidates should behave by being aware of their potentials for attaining the objective (Russell, 2010). In this line, the aim of this study is to analyze the activities given in application files that were prepared by prospective teachers during teaching application courses and detect the methods that they use during the application of acquisitions related to the date presented in Social Sciences Education curriculum within the framework of learning fields and acquisitions of social sciences course curriculum. In this sense, the purpose of this study is to find out the methods used by prospective teachers while applying the practices regarding history which takes place within Social Studies Training program in teaching practice courses.

Method

Model of the Study

Document review was used in this study in which it was tried to determine methods and techniques used by prospective teachers of Social Studies in Social Studies Teacher Training program. Document review includes the analysis of written materials containing information about phenomenon or facts which are targeted to be reviewed (Yıldırım and Şimşek, 2008). The documents acquired in this study were subjected to a comprehensive analysis. The qualitative research method is a complicated, variable and controversial field. Thus, it is not just a single substance, it is a rather huge umbrella (Punch, 2005). That is why the qualitative data may not make much sense. Some researchers see the surveys including qualitative data as unproductive (Berg, 2001). However, another feature of the qualitative researches is that they enable a significant quantification. Thus, quantitative connections can be made in qualitative analyses (Mayring, 2000). This study sets a model for the above mentioned situation.

Working Group

The research group is selected with typical situation sampling. This selection of sampling enables the researcher to reach one or a number of data mostly typical to the subject desired to be presented (Yıldırım and Şimşek, 2008). The typical sampling of the research is composed of the 4th grade students Social Sciences Teaching Program in Sakarya University Faculty of Education during fall and spring term of 2013-2014 academic year. The research group consisted of 20 people from 4th grade of social sciences course at Sakarya University. Prospective teachers prepare files including activities for teaching application course given during undergraduate education each week. This study examines a total of 20 files prepared by 20 social sciences prospective teachers during Teaching Application courses and 77 activities planned towards acquisitions about historical events.

Data Analysis

The data obtained as a result of the research are subjected to content analysis. The basic purpose in that content analysis is to reach such concepts and relations that can explain the collected data (Yıldırım and Şimşek, 2008). The obtained data were analyzed individually for each of six different learning fields taking place in social sciences education curriculum as presented by MONE. Frequency analysis was used to analyze the method and usage frequency of techniques towards acquisitions in every learning field. The usage frequency of the methods and techniques applied to the obtained data according to the acquisitions is analyzed via frequency analysis. The frequency analysis presents the usage frequency of the units or elements and concepts. This analysis is useful to reveal the importance and priority of importance of the used elements or concepts (Bilgin, 2006). In this context, the methods utilized by the teacher candidates are examined with frequency analysis in terms of the acquisitions of history available in the social studies curriculum.

Validity and Reliability

The researcher has to use certain additional measures which can assist in confirming the obtained data and results in order to create a whole picture for the searched case or incident (Yıldırım and Şimşek, 2008). Reporting the collected data in details and explaining how the related results are obtained are ranked among the important criteria of the validity in a research. The credibility of the results of the research is quite important in the qualitative researches as the facts can show differences according to the individuals and the situation in question

(Yıldırım, 2010). For reliability, the formula of Reliability = Consensus / (Consensus + Dissension) X 100 is applied on the document analysis made by both two researchers and another field researcher (Miles and Huberman, 1994). The goodness of fit is calculated as 89% among these three researchers. This rate shows that the reliability is ensured for the data analysis.

Findings

Following the assessment on 20 files prepared by social sciences prospective teachers during Teaching Application I and II courses within the scope of acquisitions given in social sciences curriculum, it was found that they prepared 77 activities to this end. When 77 activities about historical events were examined, it was seen that prospective teachers prepared activities for 23 acquisitions within 6 learning fields that lay ground for social sciences curriculum. The findings about these activities within the framework of learning fields are presented in titles as follows:

Methods and Techniques used in the framework of Culture and Heritage Learning

Activities prepared by prospective teachers in the framework of Culture and Heritage learning were examined and distribution of used methods and techniques according to acquisitions are given in table 2.

Table2: Methods and Techniques used in the Acquisitions of Culture and Heritage Area

Acquisition	Methods and Techniques Used						
	Lecturing Method	Question-Answer Method	Problem Solving Method	Group Work Method	Trip-Observation Method	Discussion Method	Drama
They make inference about social and economic amendments by taking the newly founded institutions into consideration after reforms in the Ottoman Empire.	3	4	-	-	-	1	-
They exemplify the elements of Turkish culture through travel books.	3	3	-	-	-	3	-
They recognize the interaction of culture, art and esthetic within the framework of Ottoman-Europe relationships.	1	1	-	-	-	-	1
They show proves about changes and continuity in the notion of Turkish culture, art and esthetic though city review.	5	5	-	3	-	-	-
They show proves about the importance of notion of tolerance and living together in the Ottoman society.	4	4	-	-	-	-	-
They explain the factors that affect the rise of Ottoman Empire as a political power depending on proves.	3	3	-	3	-	-	-
They make inferences about political, economic and cultural features of Central Asia First Turkish States by benefitting from epics, inscriptions and other documents.	1	1	-	-	-	-	-

They make inferences about political, economic and cultural features of First Turkish-Islamic States by benefitting from the lives of statesmen and Turkish leaders living in that period.	2	2	-	-	-	-	-
They show evidences about the contributions of Central Asia First Turkish States to Turkish culture, art and esthetic notion.	1	1	-	1	-	-	-
They evaluate conquests and combats of the Ottoman Empire in terms of importance of trade and seas for the Ottoman Empire.	2	2	-	2	-	-	-
Total	25	26	0	9	0	4	1

When table 1 was examined, it was determined that prospective teachers used 10 acquisitions in the framework of culture and heritage area. It was seen that the most preferred method and technique by prospective teachers was question-answer method (26 prospective teachers). It was observed that after question-answer method, the most preferred method and technique was lecturing method (25 prospective teachers). It was found out that 9 prospective teachers used group work method, 4 prospective teachers used group discussion method and 1 prospective teacher used drama method. On the other hand, it was seen that problem solving method and trip-observation method were not used by the prospective teachers.

Methods and Techniques used in the framework of Science, Technology and Society Learning Area

Activities prepared by prospective teachers in the framework of science, technology and society learning were examined and distribution of used methods and techniques according to acquisitions are given in table 3.

Table 3: Methods and Techniques Used in the Acquisitions of Science, Technology and Society Learning Area

Acquisition	Methods and Techniques Used						
	Lecturing Method	Question-Answer Method	Problem Solving Method	Group Work Method	Trip-Observation Method	Discussion Method	Drama
They recognize the effect of events happened between 15 th and 19 centuries in Europe to the formation of today’s scientific accumulation.	8	8	-	4	-	1	-
They associate expressing thoughts in the historical process with scientific developments of scientific freedom.	2	2	-	-	-	-	-
They recognize the importance of usage area of writing and conveying information by taking the first manuscript samples into consideration.	1	1	-	-	-	-	-
They give examples about the contributions of first civilizations to scientific and technologic developments.	5	5	-	3	-	-	-
They evaluate the contributions of scholars living in Turkish-Islamic States to scientific development process.	3	3	-	-	-	2	-
Total	19	19	0	7	0	3	0

When table 3 was examined, it was determined that prospective teachers used 5 acquisitions in the framework of science, technology and society learning area. It was seen that the most preferred method and technique by prospective teachers was question-answer method and lecturing method (19 prospective teachers). It was found out that 7 prospective teachers used group work method and 3 prospective teachers used discussion method. On the other hand, it was seen that problem solving method, drama method and trip-observation method were not used by the prospective teachers.

Methods and Techniques used in the framework of Production, Consumption and Distribution Learning Area

Activities prepared by prospective teachers in the framework of production, consumption and distribution learning were examined and distribution of used methods and techniques according to acquisitions are given in table 4.

Table 4: Methods and Techniques Used in the Acquisitions of Production, Consumption and Distribution Learning Area

Acquisition	Methods and Techniques Used						
	Lecturing Method	Question-Answer Method	Problem Solving Method	Group Work Method	Trip-Observation Method	Discussion Method	Drama
They evaluate the effects of developments in production technology to social and economic life through giving examples from past and present.	2	3	-	2	-	-	1
They get acquaintance with the institutions performing the duty of finding occupations and providing occupational ethics for Turks throughout the history.	8	8	-	1	-	-	2
They give examples of past and present about the activities of foundations and their roles in social life.	3	3	-	1	-	-	1
They give examples of past and present about the importance of resources, products and trade routes in the development of states.	5	5	-	2	-	2	-
Total	18	19	0	6	0	2	4

When table 3 was examined, it was determined that prospective teachers used 4 acquisitions in the framework of production, consumption and distribution learning area. It was seen that the most preferred method by prospective teachers was question-answer method (19 prospective teachers). It was observed that after question-answer method, the most preferred method was lecturing method (18 prospective teachers). It was found out that 6 prospective teachers used group work method, 4 prospective teachers used drama method and 2 prospective teachers used discussion method. On the other hand, it was seen that problem solving method and trip-observation method were not used by the prospective teachers.

Methods and Techniques used in the framework of Power, Governance and Society Learning Area

Activities prepared by prospective teachers in the framework of power, governance and society learning were examined and distribution of used methods and techniques according to acquisitions are given in table 5.

Table 5: Methods and Techniques Used in the Acquisitions of Power, Governance and Society Learning Area

Acquisition	Methods and Techniques Used						
	Lecturing Method	Question-Answer Method	Problem Solving Method	Group Work Method	Trip-Observation Method	Discussion Method	Drama
They recognize the change and continuity in the patterns of regimes and sovereignty in Turkish States in historical process.	6	6	-	1	-	1	-
They discuss historical development of democratic governance mentality in different periods and cultures.	1	1	-	-	-	1	-
Total	7	7	0	1	0	2	0

When table 5 was examined, it was determined that prospective teachers used 2 acquisitions in the framework of power, governance and society learning area and it was seen that the most preferred method by prospective teachers was question-answer method and lecturing method (7 prospective teachers). Furthermore, it was found out that 2 prospective teachers used discussion method and 1 prospective teacher used group work method; however it was seen that problem solving method, drama method and trip-observation method were not used by the prospective teachers.

Methods and Techniques used in the framework of People, Places and Environments Learning Area

Activities prepared by prospective teachers in the framework of people, places and environments learning were examined and distribution of used methods and techniques according to acquisitions are given in table 6.

Table 6: Methods and Techniques Used in the Acquisitions of People, Places and Environments Learning Area

Acquisition	Methods and Techniques Used							
	Lecturing Method	Question-Answer Method	Problem Solving Method	Group Work Method	Trip-Observation Method	Discussion Method	Drama	
They recognize the interaction between settlement and economic activities of first civilizations having lived in Anatolia and Mesopotamia and their social structures.	1	1	-	-	-	1	-	

When table 6 was examined, it was determined that only 1 prospective teacher prepared activity in the framework of people, places and environments learning area. The prospective teacher preferred to use simple lecturing method, question-answer method and discussion method. It was seen that problem solving method, trip-observation method and drama method were not used by the prospective teacher.

Methods and Techniques used in the framework of Global Connections Learning Area

Activities prepared by prospective teachers in the framework of global connections learning were examined and distribution of used methods and techniques according to acquisitions are given in table 7.

Table 7: Methods and Techniques Used in the Acquisitions of Global Connections Learning Area

Acquisition	Methods and Techniques Used							
	Lecturing Method	Question-Answer Method	Problem Solving Method	Group Work Method	Trip-Observation Method	Discussion Method	Drama	
They associate political and economic structures of the Ottoman Empire and European countries at the beginning of 20 th century and reasons and results of World War I.	4	4	-	3	-	1	-	

When table 7 was examined, it was determined that prospective teachers used 1 acquisition in the framework of global connections learning area. It was seen that the most preferred method by prospective teachers was question-answer method and lecturing method (4 prospective teachers). Furthermore, it was found out that 3 prospective teachers used group work method and 1 prospective teacher used discussion method; however it was seen that problem solving method, drama method and trip-observation method were not used by the prospective teachers.

Table 8: Methods and Techniques used in all Learning Areas

Learning Areas	Methods and Techniques Used						
	Lecturing Method	Question-Answer Method	Problem Solving Method	Group Work Method	Trip-Observation Method	Discussion Method	Drama
Culture and Heritage	25	26	-	9	-	4	1
Science, Technology and Society	19	19	-	7	-	3	-
Production, Consumption and Distribution	18	19	-	6	-	2	4
Power, Governance and Society	7	7	-	1	-	2	-
People, Places and Environments	1	1	-	-	-	1	-
Global Connections	4	4	-	3	-	1	-
Individual and Society	-	-	-	-	-	-	-
Groups, Institutions and Social Organizations	-	-	-	-	-	-	-
Total	74	76	-	26	-	13	5

When table 8 was examined, the following results were acquired;

When internship files prepared by Social Studies prospective teachers in the framework of Teaching Practice course were evaluated in terms of history acquisitions, it was found out that they;

- ✓ prepared 10 acquisitions in the framework of culture and heritage learning area,
- ✓ prepared 5 acquisitions in the framework of science, technology and society learning area,
- ✓ prepared 4 acquisitions in the framework of production, consumption and distribution learning area,
- ✓ prepared 2 acquisitions in the framework of power, governance and society learning area,
- ✓ prepared 1 for each acquisition in the framework of people, places and environments as well as global connections learning areas.

Furthermore, it was seen that; the most preferred methods and techniques used by prospective teachers was question-answer method and lecturing method. However it was found that trip-observation method and problem solving method were not used by the prospective teachers.

Discussion, Conclusion, and Suggestions

If you were building a house, you would consider the materials needed and think of design of the house, what it would look like and to what extent you meet your needs. Planning teaching is like building a house to some extent. The materials used in the construction of house comprise

methods. Classroom is in the position of “house” where students learn something (Barth and Demirtaş, 1997). Choosing and using eligible materials to be used in this house is pretty important in terms of ensuring continuance in learning. The first step of determining what kind of materials to use for this house is took in Teaching Practice course. Teaching practice is one of the indispensable factors in training teachers in the process of pre-service and process carried out by teachers in these courses are generally able to make a preliminary study on the path towards the teacher. The process of teaching practice is the tangible indicator of their competences in terms of field information, pedagogical formation, general culture and skill (Yeşilyurt and Semerci, 2011). In this context, methods chosen by prospective teachers during Teaching Practice course in their internship files will be an antecedent for their futures. Thus, examining methods chosen for teaching history subjects is significant.

The way of teaching history subjects productively is methods and techniques that will direct interests of children back to the past (Şimşek, 2006). Therefore, this issue should be taken into consideration while choosing methods and techniques. According to the study performed by Çulha (2010), when it comes to teaching history, the most frequently used method by teachers is question-answer method after lecturing. Similarly, when the internship files prepared by prospective teachers were examined in this study, it was determined that the most frequently used method by these prospective teachers was question-answer method. It was seen that the activity of asking questions was used almost in all activities within 77 activities examined. While some acquisitions are suitable for question-answer method, some other acquisitions are not suitable for the use of this method. One of the most important points in this method is used in compliance with the acquisition of the questions. It comes to teaching history, profound questions should not be thought as the questions showing whether students learn a topic or whether they read a topic. On the contrary, these questions should enable students to consider historically, think critically and establish connections among events (Çulha, 2010). Given teacher candidates use this method so often, it can be considered the nature of the questions might be ignored.

When the research conducted by Waring (2010) on the methods used in the education of social studies is reviewed, the majority of 786 students in the research find the social studies lesson is boring as they see it as a lesson for memorizing the names. A limited number of participants see this lesson as entertaining. The biggest reason for that situation is that the teachers use straight expression method in their lessons. In the study performed by Bal and Yiğittir (2011),

lecturing method takes place on the top among the most preferred methods in social studies courses by teachers. We can also see in this study that prospective teachers use lecturing method frequently. In the simple lecturing method, the main principle is teacher's lecturing and student's listening. This situation is not convenient with constructivist learning principles. Therefore, prospective teachers should not use this method so frequently in history teaching while planning their activities. In today's circumstances, it is thought that teacher-centered lecturing technique is sufficiently effective. However, new methods and techniques are being developed by educators both in the world and in our country. It can be benefitted from technology, drama, story and similar various activities (Avşar, no date). The sparkles acquired by using different teaching methods develop the historical questioning and empathy skills of the students. An empathy process with the history is enabled and the abstract concepts and cases in between the student and history are transformed to much tangible things by showing pictures related with the related history (McCormick and Hubbard, 2011).

Discussion is a method used for making students think on a subject, explaining points that are not understood well and reinforcing information. This method provides the opportunity for students to develop various skills such as listening, questioning, having exchange of ideas and examine a subject thoroughly. Discussion method is quite important in terms of examining reasons and results of historical events (Dönmez and Yazıcı, 2008). Current study showed that prospective teachers did not prefer using discussion method. However, it is essential to use discussion method in history acquisitions in terms of examining reasons and results of events as it is mentioned above. It can be thought that prospective teachers attending the study did not prefer using this method because of their deficiencies in preparing discussion groups.

Art can be used in order to encourage the students to participate in lessons. Certain games, based on a scenario where the technique of brainstorming can be used within the framework of certain commands, can be played with the company of an art trainer. With the assistance of these games, the students can perceive good and evil, ethic rules and personal relations by using their critical thinking skills, and they can present solutions for the problems with the families (Colley, 2012). Drama method which can be used in social studies lesson is notably suitable in gaining these acquisitions. In Yılmaz's (2013) study in which he/she took the opinions of social studies teachers about use of drama method in their lessons, it was found that teachers liked using drama method in teaching history acquisitions. When the study was examined in this

context, it was seen that prospective teachers scarcely used drama method in history acquisitions.

One of the most important ways to extract Social Studies course from being a memorization course is to associate topics with life and use various methods and techniques in the process of teaching. Just as a laboratory study on any topic, museums and historical places are locations in which teachers cannot find information and provide experience in another place in terms of teaching concepts and events in social studies training (Meydan and Akkuş, 2014). The visits to the historical areas and field trips ensure the experiences gained via the lessons to be visually stored in the memory as well (Lovom, 2012). The method enabling use of museums and historical places in training programs is trip-observation method. Trip-observation method is an important method whose educational value is so high. Observation trip provides students with rich learning environments (Yaşar and Gultekin, 2006). In the research named “the toy museums as out-of-school learning environment in the social studies and history teaching” and conducted by Coşkun Keskin and Kaplan (2012), the acquisitions that can be acquired via trip-survey method are presented. It is also suggested that the students can acquire certain acquisitions on cognitive level available within social studies and history education, and they can realize certain information about science and technology within the context of change and continuity. In the study of Çengelci (2013), it was found that teachers were of the opinion that social studies course was suitable for teaching out of the classroom. It is so easy to benefit from trip-observation method in teaching history acquisitions within the scope of social studies course. What is more, when social studies program is examined well, it seen that museum trips activities are being performed (Ministry of National Education, 2008). However, it is an attention grabbing situation that this method which is one of the essential methods for teaching history is not used in history acquisition activities in Teaching Practice internship files. Although the acquisition of “*They show proves about changes and continuity in the notion of Turkish culture, art and esthetic*” taking place in Culture and Heritage learning area is pretty convenient for this method, prospective teachers preferred to use lecturing, question-answer and group work methods. It can be thought that one of the reasons of this result may the fact that it is not given the necessary importance to trip-observation activities during bachelor’s degree education.

Problem solving method is quite educative just like trip-observation method. It is one of the most important practices of constructivist learning; because this method requires students to

actively participate in a specific problem situation (Dönmez and Yazıcı, 2008). It is one of the methods enabling the reveal of the skills of high level thinking and realization of critical thinking (Russel, 2010). It was seen in this study that prospective teachers did not want to prefer using problem solving method just as in the case of trip-observation method. The reasons why they did not prefer using these methods is very important. However, we can learn the reason of this situation through making interviews with the prospective teachers attending the study. In the study conducted by USA Lecturers (2012) of Sakarya University Department of Primary School Social Studies Training within the scope of “Sakarya Province Education Monitoring Report”, it was asked to the actively working teachers which methods and techniques they uses and when the answers were examined, it was found out that the least used method and technique was problem solving method. As it is known, prospective teachers apply Teaching Practice courses in company with the teachers actively working in the Ministry of National Education. If the guiding teacher does not use this method frequently, then prospective teachers may not prefer this method, as well.

It is a known fact that perception levels and interests of the students increase in courses in which different methods and techniques are used. The best example of this situation is the study conducted by Şimşek (2004). Şimşek used the method of storytelling in teaching of history subjects and the perception level of students showed increase. In addition to this, the teaching methods based on research can also be used in the historical acquisitions available in social studies lesson (Wojcik et al., 2013). The usage of teaching technologies by the teacher candidates assists in the selection of suitable methods in historical acquisitions (Brush and Saye, 2009).

It is so essential to use different methods and techniques in teaching of history topics taking place in social studies course. As it is seen in the study, the methods and techniques used by prospective teachers in their internship processes are not sufficient. Moreover, it can be said that they do not take this course seriously. The study about teaching practice performed by Şimşek et al. (2013) supports this result. Most of the participants attending to the study specified that educators, managers and lecturers should show more sensitivity in order to make prospective teachers take the teaching practice course more seriously which will enable teaching practice process work efficiently. For this purpose, it was put emphasis on enabling prospective teachers to recognize that their occupational future would be shaped by teaching practice course (Şimşek et al., 2013). In the last ten years, many studies have been made on this subject. However, there are still certain gaps between the theory and practice in the teacher

training. It is required to change this situation. In the scope of this change, the first point is to teach the methods and techniques in teacher training (Waring, 2010; Russell, 2010). The social studies teacher candidates should be encouraged to use different methods and techniques throughout the undergraduate education, in pre-service period in other words (Mathis and Boyd, 2006).

In this context;

- ✓ Awareness of the prospective teachers in this topic should be raised and they should use these methods and techniques in their internship processes.
- ✓ Lecturers who are the guiders of teaching practice course should follow these files actively and help prospective teachers regarding their deficiencies about methods.
- ✓ Prospective teachers should get acquainted with more and different methods during their bachelor's degree.
- ✓ It should be taken into account that if teachers working at schools use different methods in the practice courses, prospective teachers may also use these methods, as well.
- ✓ Therefore, teachers should be provided with in-service training about teaching methods and techniques.

References

- Aslan, E. (2006). Neden Tarih Öğretiyoruz? (Why Teach History?) *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*. c. 20. 162-174.
- Avşar, O., (tarihsiz). Eğitimde Yeni Yaklaşımlar. (New Approaches in Education) TED Ankara Koleji Vakfı.
- Bal, M. S. & Yiğittir, S. (2011). Tarih ve Sosyal Bilgiler Derslerinde Uygulanan Etkinliklerin Yöntem ve Teknikler Açısından İncelenmesi, (History and Analysis Methods and Techniques in Applied Social Studies in Terms of Activities), *SBARD*, (18).
- Bal, S., (2011). Türkiye’de Tarih Öğretiminin Sorunları ve Çözüm Yolları Konusunda Öğretmen Adayı ve Öğretmen Görüşlerinin Karşılaştırılması. (A Comparison of Views of In-Service and Pre-Service Teachers on Problems of History Teaching and Solutions for These Problems) *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. c. 8. s. 15. 371-387

- Barth, J. & Demirtaş, A., (1997). İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretimi Kaynak Üniteler. *YÖK* (Elementary Social Studies Resource Units. *YÖK/World Bank National Education Development Project Pre-Service Teacher Education.*) Ankara: YÖK.
- Berg, B.L., (2001). *Qualitative Research Methods for the Social Sciences*. Printed in the United States of America.
- Bilgili, A. S., (2009). *Sosyal Bilgilerin Temelleri*. (Social Studies Basics) (ed. Bilgili, A. S.) s. 2-36. Ankara: Pegem Akademi.
- Bilgin, N., (2006). *Sosyal Bilgilerde İçerik Analizi Teknikler ve Örnek Çalışmalar*. (Content Analysis Techniques in Social Sciences and Case Studies). Ankara: Siyasal Kitapevi.
- Brush, T., & Saye, J. W. (2009). Strategies for Preparing Preservice Social Studies Teachers to Integrate Technology Effectively: Models and Practices. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 9(1), 46-59.
- Colley, B. M., (2012). Teaching Social Studies through the Performing Arts. *The Educational Forum*, 76.4-12.
- Coşkun Keskin, S. & Kaplan, E., (2012). Sosyal Bilgiler ve Tarih Öğretiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamı Olarak Oyuncak Müzeleri. (Toys Museums as Out-Of-School Learning Method in Social Studies and History Education) *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. c. 11. s. (41). 95-115
- Coşkun Keskin, S., (2012). Çocuklar İçin Değer Neyi Çağırıyor? Değerleri Gündelik Hayata Aktarmaya Yönelik Bir Tespit Çalışması. (What Does “Value” Evoke For Children? A Detection Study as to Transferring Values to Daily Life) *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 12(2). 1491-1512.
- Çapa, M., (2009). Sosyal Bilim Disiplinleri. *Sosyal Bilgilerin Temelleri* (Social Science Disciplines. Basics of Social Science). (ed. Bilgili, A. S.) s. 121-140. Ankara: Pegem Akademi.
- Çelikkaya, T. & Kuş, Z., (2009). Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Kullandıkları Yöntem ve Teknikler. (Methods and Techniques They Use Social Studies Teachers) *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. XXII(2). 741-758
- Çengelci, T. (2013). Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sınıf Dışı Öğrenmeye İlişkin Görüşleri. (Social Studies Teachers’ Views on Learning outside the Classroom) *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 13(3). 1823-1841.
- Çulha, B., (2010). Tarih Derslerinde Etkin Soru Sorma. Tarih Nasıl Öğretilir. *Tarih Öğretmenleri İçin Özel Öğretim Yöntemleri*. (Effective Questioning in History Course.

- How to Teach History? Teaching Methodology for History Teachers.) (Ed. Safran, M.). s. 290-297. İstanbul: Yeni İnsan Yayınevi.
- Dilek, D. (2002). *Tarih Derslerinde Öğrenme ve Düşünce Gelişimi* (Learning and Development Thought in History Courses). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Dönmez, C. & Yazıcı, K., (2008). *T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi*. (Teaching Topics of Revolution History and Kemalism.) Ankara: Nobel Yayınevi.
- Erden, M. (tarihsiz). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*. (*Social Studies Education*). İstanbul: Alkım Yayın Evi.
- Gençtürk, E. & Sarpkaya, G., (2012). Sosyal Bilgiler Öğretmen Yeterlilikleri. *Sosyal Bilgiler Öğretimi*. (Social Studies Teacher Qualifications Social Studies Education). (ed. Safran, M.) s. 49-66. Ankara: Pegem Akademi.
- Güçlü, Y. & diğ., (2012). Sakarya İlinde Sosyal Bilgiler Dersinin Öğretmen Yeterlilikleri ve Öğrenci Tutumları Açısından Değerlendirilmesine Yönelik Tespit Çalışması. Sakarya (Teacher Qualification and Retaining Study on the Evaluation of Student Attitudes of Social Studies in the Province.) *Sakarya Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projesi Sonuç Raporu*. Sakarya.
- Kan, Ç., (2006). Etkili Sosyal Bilgiler Öğretimi Arayışı. (The Pursuit of Effective Instruction Social Studies Course) *Kastamonu Eğitim Dergisi*. s. 14. 537-544.
- Keskin, Y., (2012). Türkiye’de 1970’li Yıllardan Günümüze Kadar Yayınlanmış İlkokul, Ortaokul ve İlköğretim Okulu Programlarında Yer Alan Tarih Dersi Konularının Dönemlere Göre İncelenmesi. (Evaluating the History Course Subjects Involved in the Programs of Primary Schools, Secondary Schools and Elementry Schools Published from 1970’s until today According to the Education Terms) *International Online Journal of Educational Sciences*. s. 4(2). 442-461.
- Köstüklü, N., (1998). *Sosyal Bilimler ve Tarih Öğretimi*. (*Social Sciences and History Teaching*.) Konya: Kuzucular Ofset.
- Lovom, M.G., (2012). Historiography in the Methods Course: Training Preservice History Teachers to Evaluate Local Historical Commemorations. *The History Teacher*. 45 (4). 569-579.
- Mathis, P. B. & Boyd, N. C., (2009). Who is Teaching Social Studies? Pre-Service Teachers’ Reaction. *Social Studies Research & Practice*. 4 (3). p76.
- Mayring, P., (2000). *Nitel Sosyal Araştırmaya Giriş*. (*Introduction to Qualitative Social Research*). Ankara: Baki Kitapevi.

- McMormick, T. M. & Hubbard, J., (2011). Every Picture Tells a Story: A Study of Teaching Methods Using Historical Photographs With Elementary Students. *The Journal of Social Studies Research*. 35 (1). 80-94.
- Meydan A. & Akkuş, A., (2014). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Müze Gezilerinin Tarihi ve Kültürel Değerlerin Kazandırılmasındaki Önemi. (The Importance of Getting Students Adopt the History and Cultural Values through Museum Visits in Social Studies Teaching) *Marmara Coğrafya Dergisi*. s. 29. 402-422.
- Miles, M.B., & Huberman, A.M. (1994). *Qualitative data analysis: an expanded sourcebook (2nd ed.)*. Thousand Oaks, California: SAGE. Morahan- Martin, 1996.
- Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, (2008). *Sosyal Bilgiler 6. ve 7. Sınıf Programı*. (Ministry of Education Social Studies Curriculum. Grade: 6 and 7)
- Öztürk, C. (2006). Sosyal Bilgiler: Toplumsal Yaşama Disiplinler arası Bir Bakış. *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi: Yapılandırmacı Bir Yaklaşım*. (Social Studies: Interdisciplinary Social Life at a Glance. Life Science and Social Studies Education: A Constructivist Approach). (Ed. Öztürk, C.). s. 21-50. Ankara: Pegem Akademi.
- Öztürk, C., Coşkun Keskin, S. & Otluoğlu, R. (2012). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Edebi Ürünler ve Yazılı Materyaller*. (Literary Textsand Written Materials of Social Studies) Ankara: Pegem A Akademi.
- Punch, K., (2005). *Sosyal Araştırmalara Giriş: Nitel ve Nicel Yaklaşımlar*. (Introduction to Social Research: Qualitative and Quantitative Approaches.) Ankara: Siyasal Kitapevi.
- Russell, W. B., (2010). Teaching Social Studies in the 21st Century: A Research Study of Secondary Social Studies Teachers' Instructional Methods and Practices. *Action in Teacher Education*. 32 (1). 65-72.
- Şimşek, A. (2004). İlköğretim Okulu Sosyal Bilgiler Dersi Tarih Konularının Öğretiminde Hikaye Anlatım Yönteminin Etkinliği. (Activities Story Telling Method of Teaching Primary School Social Studies History Subject.) *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi c. 2. S.4*.
- Şimşek, A. (2006). İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinde Tarihsel Hikayeye Yönelik Öğrenci Görüşleri. (The Opinions of Students about Historical Story in Social Studies in Elementary Schools) *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 26. S. I. 187-202*.
- Şimşek, A., Alkan, V. & Erdem, A.R. (2013). Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Nitel Bir Çalışma. (A Qualitative Study about Teaching Practice) *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. s.34 II. 63-73*.
- Tarman, B., (2012). Öğretmenlik Deneyimi Dersinin Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik İnançlarına Etkisi. (Prospective Teachers' Beliefs and Perceptions

- about Teaching as a Profession) *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 12(3). 1951-1973.
- Turan, R., & Ulusoy K. (2013). *Sosyal Araştırmalara Giriş: Nitel ve Nicel Yaklaşımlar*. (The Role and Importance of History in Social Studies. Basics of Social Science.) (Ed. Turan, R. ve Ulusoy, K.). s. 138-153. Ankara: Pegem Akademi.
- Waring, S.M., (2010). The Social Studies Methods Course: What Do Teacher Candidates Know and Want to Know about Teaching Social Studies? *Educational Research and Evaluation*. 16 (5). 437-449.
- Wojcik, T. G., Heitzmann, R., Kılbride, C. & Hartwell, D., (2012). Instructional Strategies Recommended in Social Studies Methods Textbooks: A Historical Perspective. *The Social Studies*. 104. 241-249.
- Yaşar, Ş. & Gültekin, M., (2006). Anlamlı Öğrenme İçin Etkili Öğretim Stratejileri. *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi: Yapılandırmacı Bir Yaklaşım* (Effective Teaching Strategies for Meaningful Learning. Social Studies Education: A Constructivist Approach.) (Ed. Öztürk, C.). s. 111-146. Ankara: Pegem Akademi.
- Yeşil, R. & Çalışkan, N. (2006). Okul Deneyimi I Dersinde İşbirliği Sürecinin Değerlendirilmesi (Kırşehir Eğitim Fakültesi Örneği). (An Assessment of the Cooperation Process in 'School Experience I' Course in Teacher Training) *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*. s.46. 277-310.
- Yeşilyurt, E. & Semerci, Ç., (2011). Uygulama Öğretmenlerinin Öğretmenlik Uygulaması Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri. (The Problems and Their Solutions of Practice Teachers in Teaching Practice Process) *Akademik Bakış Dergisi*. s.27. 1-23.
- Yıldırım A. & H. Şimşek (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (Qualitative Research Methods in Social Sciences)* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, K., (2010). Nitel Araştırmalarda Niteliği Artırma. (Raising the Quality in Qualitative Research) *İlköğretim Online*. s. 9 (1). 79-92.
- Yılmaz, S., (2013). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Bir Yöntem Olarak Dramanın Kullanımına İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri. (Teacher Candidates' Opinions Related to Using Drama as a Teaching Method in Teaching of Social Studies) *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*. c. 14. s. 2. 123-145.

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Tarihi Konulara Ait Kazanımların Sağlanmasında Kullandıkları Yöntemlerin Belirlenmesi

Determination of the Methods Used by Prospective Teachers in the Field of Social Studies while Teaching Historical Topics

Ali Yılmaz & Ayşegül Kırtel

Özet: Tarih ve tarih konuları ile ilgili kazanımlar, Sosyal Bilgiler Eğitimi programının önemli kısımlarından birisini oluşturmaktadır. Yapılandırmacı yaklaşım ile hazırlanan bu eğitim programının, doğru seçilmiş yöntemler ışığında uygulanması gerekmektedir. Asıl amaçlarından birisi etkili vatandaş yetiştirmek olan sosyal bilgiler dersinin, doğru yöntemler kullanılarak yürütülmesi, programda var olan tarihi kazanımlara daha etkili bir şekilde ulaşılmasını sağlayacaktır. Uygun yöntemlerin uygulandığı kazanımlar sonucunda öğrenciler, tarihi konuları daha kolay öğrenecek ve günlük hayatları ile daha iyi ilişkilendirmeler yapacaklardır. Bu amaç ışığında yapılan bu çalışmada Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi öğrencilerinin Öğretmenlik Uygulaması derslerinde hazırlamış oldukları uygulama dosyaları doküman analizine tabi tutulmuştur. Öğretmen adaylarının etkili bir sosyal bilgiler dersi için gerekli olan yöntem ve teknikleri yeteri kadar kullanmadıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, tarih öğretimi, yöntem, kazanım.

Giriş

Eğitim kurumlarının en önemli işlevlerinden birisi çocuğu iyi bir vatandaş olarak yetiştirmektir. Eğitim kurumları bu işlevini, çocuğun toplumsallaşmasını, içinde yaşadığı toplumun kültürünü, tarihini, kurumlarını tanımasını sağlayarak; toplumdaki rollerinin gerektirdiği davranışları, toplumun kendisine sağladığı olanakları ve bunlardan yararlanma yollarını kazandırarak yerine getirir. Ülkemizde, öğrencilere tüm bu bilgi ve becerilerin önemli bir kısmı Sosyal Bilgiler dersi yoluyla kazandırılır (Erden, ?). Bu kadar önemli bir dersin tanımını yapmak hiç de kolay olmamıştır. Sosyal bilgiler eğitimi programı, Türk demokratik toplumundaki sorumluluk sahibi vatandaşların görevlerine uygun amaçlar üreten, içeriğini tarih, coğrafya ve vatandaşlık bilgisi konularını ilişkilendirerek oluşturan ve yaşam boyu sürecek vatandaşlık becerileri sunan bir eğitim programıdır (Barth ve Demirtaş, 1997). Dünya genelinde yapılan Sosyal Bilgiler tanımı ışığında Türkiye'deki bilim adamları da bu dersin içeriği kapsamında tanımlamalar yapmışlardır. Yapılan bu tanımlamalar ışığında sosyal bilgileri şöyle tanımlayabiliriz; sosyal bilgiler, hemen her bakımdan değişen ülke ve dünya koşullarında bilgiye dayalı karar alıp problem çözebilen etkin vatandaşlar yetiştirmek amacıyla sosyal ve beşeri bilimlerden aldığı bilgi ve yöntemleri kaynaştırarak kullanan bir öğretim programıdır (Öztürk, 2006).

Yukarıdaki tanımlama ve açıklamalardan anlaşılacağı üzere; Sosyal Bilgiler dersinin en önemli işlevlerinden birisi vatandaşlık görev ve sorumluluklarının öğrenilmesini sağlayarak toplum içinde hayatını sağlıklı bir şekilde sürdürecektir bireyler yetiştirmektir. Bu işlev ayrıca sosyal bilgiler dersinin evrensel amaçlarının dayanağını da oluşturmaktadır (Öztürk ve diğ., 2012; Bilgili, 2009, Coşkun Keskin, 2012). Milli Eğitim Bakanlığı'nın yaptığı köklü değişiklikle 2005–2006 eğitim-öğretim yılında ilköğretim I.kademe programlarının tamamı, 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren de ilköğretim II. kademe programları kademeli olarak değiştirilerek yeni öğretim programları uygulamaya koyulmuştur. Yeni öğretim programları, yapılandırmacı (constructivist) olarak ifade edilen yaklaşımı ön plana çıkarmaktadır. Bu değişiklikler akabinde; Türkiye’de sosyal bilgiler dersinin bu amaçlarını kazandırmak için yürütülmekte olan ilköğretim 4-5 ve 6-7 ders programı mevcuttur. Aşağıda sosyal bilgiler ders programında bulunan öğrenme alanlarının ve kazanımlarının sınıf düzeyine göre dağılımını gösteren tablo verilmiştir (MEB, 2006).

Tablo 1: Sosyal Bilgiler Programı Öğrenme Alanları ve Kazanım Sayıları

Öğrenme Alanları	Kazanım Sayıları			
	4. sınıf	5. sınıf	6.sınıf	7. sınıf
Birey ve Toplum	6	4	6	6
Kültür ve Miras	6	6	9	8
İnsanlar, Yerler ve Çevreler	8	7	7	5
Üretim Dağıtım ve Tüketim	7	7	6	6
Bilim, Teknoloji ve Toplum	6	6	5	5
Gruplar, Kurumlar ve Sosyal Örgütler	5	5		
Güç, Yönetim ve Toplum	4	5	5	5
Küresel Bağlantılar	4	6	5	4

Sosyal bilgiler eğitimi dersi çerçevesinde, etkin vatandaşın en önemli özelliklerinden birisi ise tarih bilgisine ve tarihi bilince sahip olmasıdır. Farkında olalım ya da olmayalım tüm duygu, düşünce ve davranışlarımız geçmiş deneyimlerimiz ışığında doğar, gelişir ve biçimlenir. Bugünümüzü oluşturan her şey geçmişimizden günümüze taşıdığımız birikim ve deneyimlerimizin bir ürünüdür (Aslan 2006). Tarihin konusu insandır. Amacı ise geçmişteki insan etkinliklerini bilimsel metotlarla ortaya koyarak, bugüne ışık tutmak ve geleceğe yön vermektir (Çapa, 2006). Sosyal bilgilerin vazgeçilmez ve en önemli disiplinlerinden birisi hiç şüphesiz “tarih”tir. Toplumu ilgilendiren her konuda “tarih” disiplini karşımıza çıkmaktadır (Ulusoy ve Turan, 2013).

Günümüz dünyasına bakıldığında; özelde ve genelde önemli bir soru cevabını aramaktadır. Acaba tarih yazmak mı, yoksa tarihi öğretmek mi daha zordur? Bu sorunun cevabının “tarih öğretmek” olduğu anlaşılmaktadır (Keskin, 2012). Tarih öğretimi yoluyla, öğrencilerin kişilik gelişimi, sosyalleşme ve vatandaşlık eğitimine katkıda bulunmak amaçlanmaktadır. Tarih

eğitimi vatandaşlık duygusu, moral ve kültürel değerleri açısından Türk toplumunun ihtiyaçlarını karşılamak üzere düzenlenmiştir. Sosyal bilgiler eğitimi programının tarih kısmı, öğrencileri kendi ulusal kimlik, kültürel miras ve Türk toplumunun değerlerinin farkına varmaları açısından ulusal tarihin önemli olaylarını kapsamaktadır (Dilek, 2002).

Yapılandırmacı yaklaşımda öğretmenlerden geleneksel olarak kullandıkları yöntem ve tekniklerin dışında, öğrenci merkezli yöntem ve teknikler kullanmaları beklenmektedir. Literatür incelendiğinde, yöntem ve tekniğin kavram bakımından birbiri ile karıştırıldığı görülmektedir. Bu iki kavram birbirleri yerine kullanılabilir. Bazı kaynaklarda yöntem olarak ele alınan bir eğitim durumu, başka bir kaynakta teknik olarak geçmektedir (Çelikkaya ve Kuş, 2009). Dünya genelinde sosyal bilgiler eğitiminde farklı yöntem ve tekniklerin kullanılmasını inceleyen araştırmalar incelendiğinde; sosyal bilgiler dersinde birbirinden farklı yöntemlerin araştırmacılar tarafından kullanıldığı görülmektedir. Araştırmalar, bu yöntem ve tekniklerin öğrencilerin ders başarısını olumlu yönde etkilediğini ve öğrencilerin gelecekteki davranışlarını da bazen şekillendirebileceğini ortaya koymaktadır (Kan, 2006).

Sosyal Bilgiler ders programı yöntemleri, öğretme ve öğrenme eğilimleri açısından zengin bir veri kaynağı oluşturmaktadır (Wojcik ve diğ., 2013). Son on yılda sosyal bilgiler eğitiminde kullanılan yöntemlerle ilgili oldukça fazla çalışma yapılmıştır (Waring, 2010). İyi bir öğretim sağlayabilmek için iki unsura dikkat etmek gerekmektedir. Bunlar; alanında uzman olmak ve öğretim esnasında kullanılacak olan yöntemlerin yetkin olarak bilinmesidir. Bu konuda öğretmenlere büyük iş düşmektedir. Çünkü öğretmenlerin Sosyal Bilgiler dersinde istenilen başarı düzeyine ulaşabilmek için sosyal bilgiler öğretim yöntemlerini yeterince biliyor olmaları ve sınıfın ve dersin durumuna göre bu yöntemleri kullanmaları gerekmektedir. Ancak öğretmenlerin yöntemleri seçerken dikkat etmeleri gereken önemli unsurlardan birisi öğrencilerin öğrenme özelliklerine bağlı olan bireysel farklılıklarıdır. Bu açıdan sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerinde kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerinin tespit edilmesi önemlidir (Çelikkaya ve Kuş, 2009).

Sosyal bilgiler dersinin temelini oluşturan tarih konularının öğretiminde en fazla kullanılan yöntem ve teknikler; anlatım yöntemi, soru-cevap yöntemi, drama yöntemi, gezi-gözlem yöntemi, tartışma yöntemi, problem çözme yöntemi ve grup çalışması yöntemidir (Köstüklü, 1998; Çelikkaya ve Kuş, 2009).

Tarih öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikler; geçmiş zamanda yaşanan olayları kavratmak, soyut kavramları kazandırmak ve günümüzde izleri kalmış yaşantıları öğrenci zihninde

canlandırmaya yöneliktir. Tarih eğitiminde bu çerçevede yöntem ve tekniklerin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi kendine has güçlükler taşır (Bal, 2011). Bu nedenle eğitim esnasında seçilecek olan yöntem ve teknikler ayrı bir öneme sahip olmaktadır. Belirlenmiş hedef ve davranışların ya da öğrenci kazanımlarının, uygun yöntem ve tekniklerle öğrencilere öğretilmeye çalışılmasının, tarih konularının öğretiminde bahsedilen olumsuzlukları çözebileceği düşünülmektedir. (Şimşek, 2006).

Bilgi çağı olarak adlandırılan günümüzde çoklu nitelik ve becerilere sahip bireylere ihtiyaç duyulmaktadır. Nitekim insan yetiştirmenin çok önemli olduğu bu çağda en önemli görev, eğitim-öğretim sürecinin temel ögesi olan öğretmene düşmektedir (Gençtürk ve Sarpkaya; 2012). Ülkemizde bu niteliklere sahip öğretmenleri yetiştirmekle sorumlu olan kurum eğitim fakülteleridir. Eğitim fakülteleri, öğrencileri öğretmenlik mesleğine hazırlama görevini üstlenmiş kurumlardır. Öğrencilere, öğretmenlik mesleği için gerekli bilgi, tutum ve davranışlar kazandırarak meslek hayatına hazırlamaya çalışır. Eğitim fakülteleri, ortaöğretim kurumlarından öğrenci olarak aldığı bireyleri, ilk ve ortaöğretim kurumlarına öğretmen olarak yetiştirir. Bu kurumların işlevini sağlıklı olarak yerine getirebilmesi, eğitim sürecinin, öğretmen yetiştirme amacına hizmet edebilirlik düzeyine bağlıdır (Yeşil ve Çalışkan, 2006). Öğretmen yetiştiren Eğitim Fakülteleri, öğretmen adaylarına verdikleri hizmet öncesi eğitimde adaylara mesleki yeterlik kazandırmak için uygulama okullarında Öğretmenlik Uygulaması derslerini farklı öğretmenlik programlarında vermektedir. Öğretmenlik Uygulaması dersi öğretmen adaylarının öğretmenlik deneyimi kazanmalarını sağlamak amacıyla, öğretmen adayının ilgili olduğu öğretmenlik alanıyla ilgili olarak Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet ve özel okullarda gerçekleştirdikleri uygulamaları kapsamaktadır (Şimşek ve diğ., 2013). Öğretmen adayları, mesleki yaşantılarının temelini okullarda yaptıkları uygulamalar esnasında oluşturmaktadır. Öğretmenlik deneyimi veya uygulaması gibi dersler öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğini daha yakından tanımalarını ve mesleki inanç ve algılarının netleşmesini sağlamaktadır (Tarman, 2012). Sosyal Bilgiler öğretmen adayları bu derslerde; lisans dönemi boyunca edindikleri birikimlerini uygulamaktadırlar. 21. Yüzyılın temel hedefi olan iyi vatandaş yetiştirebilmek için sosyal bilgiler öğretmen adaylarının hedefe ulaşabilmek için kendi potansiyellerinin farkında olarak hareket etmeleri gerekmektedir (Russell, 2010). Bu bağlamda çalışmanın amacı; sosyal bilgiler dersi programının öğrenme alanları ve kazanımları kapsamında; öğretmenlik uygulaması derslerinde öğretmen adaylarının hazırladıkları uygulama dosyalarında bulunan etkinlikleri inceleyerek, Sosyal Bilgiler Eğitimi programında bulunan tarih ile ilgili kazanımları uygularken, kullandıkları yöntemleri tespit etmektir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Sosyal Bilgiler dersi öğretmen adaylarının Sosyal Bilgiler Eğitim programında bulunan tarih kazanımlarına ulaşmak için kullandıkları yöntem ve teknikleri belirlemeye yönelik yapılan bu çalışmada, doküman incelemesi kullanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu çalışmada elde edilen dokümanlar kapsamlı bir analize tabi tutulmuştur. Nitel araştırma yöntemleri karmaşık, değişken, tartışmalı bir alandır. Bu nedenle tek bir varlık değil devasa bir şemsiyedir (Punch, 2005). Bu yaklaşımda nicel veriler pek bir anlam ifade edemeyebilir. Bazı araştırmacılar nicel verilerin olduğu anketleri kısır bulmaktadır (Berg, 2001). Ancak nitel araştırmanın bir özelliği de anlamlı bir nicelleştirmeye olanak sağlamasıdır. Böylelikle nitel analizlerde nicel bağlar kurulabilmektedir (Mayring, 2000). Bu araştırma yukarıda bahsi geçen duruma örnek olmaktadır.

Çalışma Grubu

Araştırma grubu; tipik durum örnekleme ile seçilmiştir. Bu örneklem seçimi araştırmacıya, ortaya koymak istediği konuya en tipik bir veya birkaç veri ile ulaşabilmesine olanak tanır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Araştırmanın tipik örneklemini Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 2013-2014 öğretim yılı güz ve bahar yarıyıllarında öğrenim görmekte olan Sosyal Bilgiler Eğitimi 4. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmanın çalışma grubunu Sakarya Üniversitesi sosyal bilgiler eğitimi 4. Sınıf öğrencilerinden 20 kişi oluşturmaktadır. Öğretmen adayları lisans dersleri kapsamında almış oldukları öğretmenlik uygulaması dersi için, her haftayı içeren etkinliklerin yer aldığı dosyalar hazırlamaktadırlar. Bu çalışmada çalışma grubunda bulunan 20 Sosyal Bilgiler öğretmen adayının Öğretmenlik Uygulaması derslerinde oluşturdukları 20 dosya ve tarihi olaylara ilişkin kazanımlara ulaşmak için planladıkları 77 etkinlik incelenmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırma sonucunda elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Elde edilen veriler MEB'in sunmuş olduğu Sosyal bilgiler eğitimi ders programında bulunan altı öğrenme alanı için ayrı ayrı incelenmiştir. Her öğrenme alanında yer alan kazanımları gerçekleştirmek için kullanılan yöntem ve tekniklerin kullanım sıklığı frekans

analizi yoluyla analiz edilmiştir. Frekans analizi, birim veya öğelerin, kavramların kullanım sıklığını ortaya koymaktır. Bu analiz kullanılan öğe veya kavramların önemini ve önem sırasını ortaya koymaya yarar (Bilgin, 2006). Bu bağlamda; araştırmada, sosyal bilgiler eğitimi programında yer alan tarihi kazanımlarda öğretmen adaylarının kullandıkları yöntemler frekans analizine tabi tutulmuştur.

Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırılan olgu veya olay hakkında bütüncül bir resim oluşturabilmesi için araştırmacının elde ettiği verileri ve ulaştığı sonuçları teyit etmesine yardımcı olacak bazı ek önlemler kullanması gerekir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Toplanan verilerin ayrıntılı bir şekilde rapor edilmesi ve araştırmacının sonuçlara nasıl ulaştığını açıklaması nitel bir araştırmada geçerliğin önemli ölçütleri arasında yer almaktadır. Araştırma sonuçlarının inandırıcı olması; nitel araştırmalarda, gerçeklerin bireye ve içinde bulunduğu duruma göre değişim gösterebileceğinden oldukça önemlidir (Yıldırım, 2010). Araştırmada, güvenirlilik için her iki araştırmacı ve bir diğer alan araştırmacısı tarafından yapılan doküman incelemeleri üzerine Güvenirlilik= Görüş Birliği/ (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) X 100 formülü uygulanmıştır (Miles ve Huberman, 1994). Üç araştırmacı arasında uyum yüzdesi % 89 olarak hesaplanmıştır. Bu oran veri analizi açısından güvenirliliğin sağlandığını göstermektedir.

Bulgular

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının Öğretmenlik Uygulaması I ve II dersleri kapsamında hazırlamış oldukları 20 dosya, sosyal bilgiler dersi programı içerisinde bulunan kazanımlar bağlamında değerlendirildiğinde, sosyal bilgiler programı kapsamında tarihi kazanımlar çerçevesinde 77 etkinlik hazırladıkları tespit edilmiştir. Tarihi olaylara ilişkin 77 etkinlik incelendiğinde; öğretmen adaylarının sosyal bilgiler ders programının temelini oluşturan 6 öğrenme alanında yer alan 23 kazanım için etkinlik hazırladıkları görülmüştür. Hazırlanan bu etkinliklerin öğrenme alanları çerçevesindeki bulguları, aşağıda başlıklar halinde verilmiştir.

Kültür ve Miras Öğrenme Alanı Çerçevesinde Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Öğretmen adaylarının Kültür ve Miras öğrenme alanı çerçevesinde hazırlamış oldukları etkinlikler incenmiş ve kullanılan yöntem ve tekniklerin kazanımlara göre dağılımı Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Kültür ve Miras Öğrenme Alanı Kazanımlarında Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Kazanımlar	Kullanılan Yöntem ve Teknikler						
	Anlatım Yöntemi	Soru-Cevap Yöntemi	Problem Çözme Yöntemi	Grup Çalışması Yöntemi	Gezi-Gözlem Yöntemi	Tartışma Yöntemi	Drama
Osmanlı Devleti'nde ıslahat hareketleri sonucu ortaya çıkan kurumlardan hareketle toplumsal ve ekonomik değişim hakkında çıkarımlarda bulunur.	3	4	-	-	-	1	-
Seyahatnamelerden hareketle Türk kültürüne ait unsurları örneklendirir.	3	3	-	-	-	3	-
Osmanlı- Avrupa ilişkileri çerçevesinde kültür, sanat ve estetik anlayışındaki etkileşimi fark eder.	1	1	-	-	-	-	1
Şehir incelemesi yoluyla, Türk kültür, sanat ve estetik anlayışındaki değişim ve sürekliliğe ilişkin kanıtlar gösterir.	5	5	-	3	-	-	-
Osmanlı toplumunda hoşgörü ve birlikte yaşama fikrinin önemine dayalı kanıtlar gösterir.	4	4	-	-	-	-	-
Kanıtlara dayanarak Osmanlı Devleti'nin siyasi güç olarak ortaya çıkışını etkileyen faktörleri açıklar.	3	3	-	3	-	-	-
Destan, yazıt ve diğer belgelerden yararlanarak, Orta Asya ilk Türk devletlerinin siyasal, ekonomik ve kültürel özelliklerine ilişkin çıkarımlarda bulunur	1	1	-	-	-	-	-
Dönemin devlet adamları ve Türk büyüklerinin hayatından yararlanarak ilk Türk- İslam devletlerinin siyasal, sosyal ve kültürel özelliklerine ilişkin çıkarımlarda bulunur.	2	2	-	-	-	-	-
Orta Asya ilk Türk devletleri ve Türk-İslam devletlerinin Türk kültür, sanat ve estetik anlayışına katkılarına kanıtlar gösterir.	1	1	-	1	-	-	-
Osmanlı Devleti'nin fetih ve mücadelelerini, Osmanlı'da ticaretin ve denizlerin önemi açısından değerlendirir.	2	2	-	2	-	-	-
Toplam	25	26	0	9	0	4	1

Tablo 2 incelendiğinde; öğretmen adaylarının kültür ve miras öğrenme alanı çerçevesinde 10 kazanım kullandıkları tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının en fazla tercih ettiği yöntem ve tekniğin soru-cevap yöntemi (26 öğretmen adayı) olduğu görülmektedir. Soru-cevap yönteminden sonra en fazla tercih edilen diğer yöntem ve tekniğin ise anlatım yöntemi (25 öğretmen adayı) olduğu görülmektedir. 9 öğretmen adayının grup çalışması yöntemini, 4 öğretmen adayının tartışma yöntemini ve 1 öğretmen adayının drama yöntemini kullandığı tespit edilmiştir. Problem çözme yöntemi ve gezi-gözlem yönteminin ise öğretmen adayları tarafından kullanılmadığı görülmektedir.

Bilim, Teknoloji ve Toplum Öğrenme Alanı Çerçevesinde Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Öğretmen adaylarının bilim, teknoloji ve toplum öğrenme alanı çerçevesinde hazırlamış oldukları etkinlikler incenmiş ve kullanılan yöntem ve tekniklerin kazanımlara göre dağılımı Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3: Bilim, Teknoloji ve Toplum Öğrenme Alanı Kazanımlarında Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Kazanımlar	Kullanılan Yöntem ve Teknikler						
	Anlatım Yöntemi	Soru-Cevap Yöntemi	Problem Çözme Yöntemi	Grup Çalışması Yöntemi	Gezi-Gözlem Yöntemi	Tartışma Yöntemi	Drama
15-19.yüzyıllar arasında Avrupa'da yaşanan gelişmelerin günümüz bilimsel birikiminin oluşmasına etkisini fark eder.	8	8	-	4	-	1	-
Tarihsel süreçte düşünceyi ifade etme ve bilim özgürlüklerini bilimsel gelişmelerle ilişkilendirir.	2	2	-	-	-	-	-
İlk yazı örneklerinden yola çıkarak yazının kullanım alanlarını ve bilgi aktarımındaki önemini fark eder.	1	1	-	-	-	-	-
İlk uygarlıkların bilimsel ve teknolojik gelişmelere katkılarını örnekler verir.	5	5	-	3	-	-	-
Türk ve İslam devletlerinde yetişen bilginlerin bilimsel gelişme sürecine katkılarını değerlendirir.	3	3	-	-	-	2	-
Toplam	19	19	0	7	0	3	0

Tablo 3 incelendiğinde; öğretmen adaylarının bilim, teknoloji ve toplum öğrenme alanı çerçevesinde 5 kazanım kullandıkları tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının en fazla tercih ettiği yöntem ve tekniklerin soru-cevap yöntemi ve anlatım yöntemi (19 öğretmen adayı) olduğu görülmektedir. 7 öğretmen adayının grup çalışması yöntemini ve 3 öğretmen adayının tartışma yöntemini kullandığı tespit edilmiştir. Problem çözme yöntemi, drama yöntemi ve gezi-gözlem yönteminin ise öğretmen adayları tarafından kullanılmadığı görülmektedir.

Üretim, Tüketim ve Dağıtım Öğrenme Alanı Çerçevesinde Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Öğretmen adaylarının üretim, tüketim ve dağıtım öğrenme alanı çerçevesinde hazırlamış oldukları etkinlikler incenmiş ve kullanılan yöntem ve tekniklerin kazanımlara göre dağılımı Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4: Üretim, Tüketim ve Dağıtım Öğrenme Alanı Kazanımlarında Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Kazanımlar	Kullanılan Yöntem ve Teknikler						
	Anlatım Yöntemi	Soru-Cevap Yöntemi	Problem Çözme Yöntemi	Grup Çalışması Yöntemi	Gezi-Gözlem Yöntemi	Tartışma Yöntemi	Drama
Tarihten ve günümüzden örnekler vererek üretim teknolojisindeki gelişmelerin sosyal ve ekonomik hayata etkilerini değerlendirir.	2	3	-	2	-	-	1
Tarih boyunca Türklerde meslek edindirme ve meslek etiği kazandırmada rol oynayan kurumları tanıy.	8	8	-	1	-	-	2
Vakıfların çalışmalarına ve sosyal yaşamdaki rolüne tarihten ve günümüzden örnekler verir	3	3	-	1	-	-	1
Kaynakların, ürünlerin ve ticaret yollarının devletlerin gelişmesindeki önemine tarihten ve günümüzden örnekler verir.	5	5	-	2	-	2	-
Toplam	18	19	0	6	0	2	4

Tablo 4 incelendiğinde; öğretmen adaylarının üretim, tüketim ve dağıtım öğrenme alanı çerçevesinde 4 kazanım için etkinlik hazırladıkları tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının en fazla tercih ettiği yöntemin soru-cevap yöntemi (19 öğretmen adayı) olduğu görülmektedir. Soru-cevap yönteminden sonra en fazla tercih edilen diğer yöntemin ise anlatım yöntemi (18 öğretmen adayı) olduğu; 6 öğretmen adayının grup çalışması yöntemini, 4 öğretmen adayının drama yöntemini ve 2 öğretmen adayının tartışma yöntemini kullandığı anlaşılmaktadır. Problem çözme yöntemi ve gezi-gözlem yönteminin ise öğretmen adayları tarafından kullanılmadığı görülmektedir.

Güç, Yönetim ve Toplum Öğrenme Alanı Çerçevesinde Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Öğretmen adaylarının güç, yönetim ve toplum öğrenme alanı çerçevesinde hazırlamış oldukları etkinlikler incenmiş ve kullanılan yöntem ve tekniklerin kazanımlara göre dağılımı Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5: Güç, Yönetim ve Toplum Öğrenme Alanı Kazanımlarında Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Kazanımlar	Kullanılan Yöntem ve Teknikler						
	Anlatım Yöntemi	Soru-Cevap Yöntemi	Problem Çözme Yöntemi	Grup Çalışması Yöntemi	Gezi-Gözlem Yöntemi	Tartışma Yöntemi	Drama
Tarihsel süreçte Türk devletlerinde yönetim şekli ve egemenlik anlayışındaki değişim ve sürekliliği fark eder.	6	6	-	1	-	1	-
Değişik dönem ve kültürlerde demokratik yönetim anlayışının tarihsel gelişimini tartışır.	1	1	-	-	-	1	-
Toplam	7	7	0	1	0	2	0

Tablo 5 incelendiğinde; öğretmen adaylarının güç, yönetim ve toplum öğrenme alanı çerçevesinde 2 kazanım kullandıkları ve bu kazanımlar için en fazla soru-cevap yöntemi ve anlatım yöntemini (7 öğretmen adayı) kullanmayı tercih ettikleri görülmüştür. Ayrıca 2 öğretmen adayının tartışma yöntemini ve 1 öğretmen adayının grup çalışması yöntemini kullandığı; ancak problem çözme yöntemi, drama yöntemi ve gezi-gözlem yönteminin ise öğretmen adayları tarafından kullanılmadığı tespit edilmiştir.

İnsanlar Yerler ve Çevreler Öğrenme Alanı Çerçevesinde Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Öğretmen adaylarının insanlar, yerler ve çevreler öğrenme alanı çerçevesinde hazırlamış oldukları etkinlikler incenmiş ve kullanılan yöntem ve tekniklerin kazanımlara göre dağılımı Tablo 6’de verilmiştir.

Tablo 6: İnsanlar, Yerler ve Çevreler Öğrenme Alanı Kazanımlarında Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Kazanımlar	Kullanılan Yöntem ve Teknikler						
	Anlatım Yöntemi	Soru-Cevap Yöntemi	Problem Çözme Yöntemi	Grup Çalışması Yöntemi	Gezi-Gözlem Yöntemi	Tartışma Yöntemi	Drama
Anadolu ve Mezopotamya’da yaşamış ilk uygarlıkların yerleşme ve ekonomik faaliyetleri ile sosyal yapıları arasındaki etkileşimi fark eder.	1	1	-	-	-	1	-

Tablo 6 incelendiğinde; sadece 1 öğretmen adayının insanlar, yerler ve çevreler öğrenme alanı çerçevesinde etkinlik hazırladığı tespit edilmiştir. Hazırlanan bu etkinlikte öğretmen adayı; düz anlatım yöntemini, soru cevap yöntemini ve tartışma yöntemini kullanmayı tercih etmiştir. Problem çözme yönteminin, gezi-gözlem yönteminin ve drama yönteminin öğretmen adayı tarafından kullanılmadığı görülmüştür.

Küresel Bağlantılar Öğrenme Alanı Çerçevesinde Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Öğretmen adaylarının küresel bağlantılar öğrenme alanı çerçevesinde hazırlamış oldukları etkinlikler incenmiş ve kullanılan yöntem ve tekniklerin kazanımlara göre dağılımı Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7: Küresel Bağlantılar Öğrenme Alanı Kazanımlarında Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Kazanımlar	Kullanılan Yöntem ve Teknikler						
	Anlatım Yöntemi	Soru-Cevap Yöntemi	Problem Çözme Yöntemi	Grup Çalışması Yöntemi	Gezi-Gözlem Yöntemi	Tartışma Yöntemi	Drama
20. Yüzyılın başında Osmanlı Devleti ve Avrupa ülkelerinin siyasi ve ekonomik yapısıyla I. Dünya Savaşı'nın sebep ve sonuçlarını ilişkilendirir.	4	4	-	3	-	1	-

Tablo 7 incelendiğinde; öğretmen adaylarının küresel bağlantılar öğrenme alanı çerçevesinde 1 kazanım kullandıkları tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının en fazla tercih ettiği yöntem ve tekniklerin soru-cevap yöntemi ve anlatım yöntemi (4 öğretmen adayı) olduğu görülmektedir. 3 öğretmen adayının grup çalışması yöntemini ve 1 öğretmen adayının tartışma yöntemini kullandığı; ancak problem çözme yöntemi, drama yöntemi ve gezi-gözlem yönteminin ise öğretmen adayları tarafından kullanılmadığı görülmektedir.

Tablo 8: Tüm Öğrenme Alanlarında Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Öğrenme Alanları	Kullanılan Yöntem ve Teknikler						
	Anlatım Yöntemi	Soru-Cevap Yöntemi	Problem Çözme	Grup Çalışması	Gezi-Gözlem Yöntemi	Tartışma Yöntemi	Drama
Kültür ve Miras	25	26	-	9	-	4	1
Bilim Teknoloji ve Toplum	19	19	-	7	-	3	-
Üretim, Tüketim, Dağıtım	18	19	-	6	-	2	4
Güç Yönetim ve Toplum	7	7	-	1	-	2	-
İnsanlar Yerler ve Çevreler	1	1	-	-	-	1	-
Küresel Bağlantılar	4	4	-	3	-	1	-
Biray ve Toplum	-	-	-	-	-	-	-
Gruplar, Kurumlar ve Sosyal Örgütler	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	74	76	-	26	-	13	5

Tablo 8 incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır;

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının Öğretmenlik Uygulaması dersleri kapsamında hazırlamış oldukları staj dosyaları tarih kazanımları bağlamında değerlendirildiğinde;

- ✓ Kültür ve miras öğrenme alanı çerçevesinde 10 kazanım için etkinlik hazırladıkları,
- ✓ Bilim, teknoloji ve toplum öğrenme alanı çerçevesinde 5 kazanım için etkinlik hazırladıkları,

- ✓ Üretim, tüketim ve dağıtım öğrenme alanı çerçevesinde 4 kazanım için etkinlik hazırladıkları,
- ✓ Güç, yönetim ve toplum öğrenme alanı çerçevesinde 2 kazanım için etkinlik hazırladıkları,
- ✓ İnsanlar, yerler ve çevreler ile küresel bağlantılar öğrenme alanları çerçevesinde birer kazanım için etkinlik hazırladıkları tespit edilmiştir.

Ayrıca öğretmen adaylarının kullanmayı en fazla tercih ettikleri yöntem ve tekniklerin ise soru cevap yöntemi ile anlatım yöntemi olduğu görülmüştür. Gezi-gözlem ve problem çözme yöntemlerinin ise öğretmen adayları tarafından kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bir ev inşa ediyor olsaydınız, gerekli olacak malzemeleri hesaplar, evin tasarımını, neye benzeceğini ve ihtiyacınızı ne ölçüde karşılayacağını düşünürdünüz. Öğretimi planlamak da, bir ölçüde ev inşa etmek gibidir. Evin inşasında kullanılan malzemeleri yöntemler oluşturur. Sınıf, öğrencilerin bir şeyler öğrendikleri “ev” konumundadır (Barth ve Demirtaş, 1997). Bu evde kullanılacak malzemelerin nitelikli seçilip kullanılması öğrenmenin kalıcılığını sağlaması açısından oldukça önemlidir. Bu ev için kullanılacak malzemenin ne olduğunun belirlenmesinin ilk adımı Öğretmenlik Uygulaması dersinde atılmaktadır. Öğretmenlik uygulaması, hizmet öncesi öğretmen yetiştirmede vazgeçilmez unsurlardan birisidir ve bu derslerde yürütülen süreç ile öğretmen adayları öğretmenliğe doğru giden yolda bir ön çalışma yapma imkanı bulabilmektedir. Öğretmenlik uygulaması süreci, öğretmen adaylarının alan bilgisi, pedagojik formasyon, genel kültür ve yetenek bakımından yeterliğinin somut göstergesi konumundadır (Yeşilyurt ve Semerci, 2011). Bu bağlamda; öğretmen adaylarının Öğretmenlik Uygulaması dersi boyunca hazırladıkları staj dosyalarında seçtikleri yöntemler, gelecek yaşantıları için bir öncül konumundadır. Tarih konularının öğretimi için seçilen yöntemlerin incelenmesi bu bağlamda önem arz etmektedir.

Tarih konularında verimli öğretimin yolu, çocukların ilgisini geçmişe yöneltecek yöntem ve tekniklerdir (Şimşek, 2006). Bu nedenle yöntem ve teknik seçilirken bu husus göz önüne alınmalıdır. Çulha (2010)’nın yapmış olduğu araştırmaya göre, tarih öğretimi söz konusu olduğunda öğretmenlerin anlatımdan sonra en çok kullandıkları yöntem soru-cevap yöntemidir. Bu araştırmada da, öğretmen adaylarının hazırlamış oldukları staj dosyaları incelendiğinde; en sık kullandıkları yöntemin soru-cevap yöntemi olduğu tespit edilmiştir. İncelenen 77 etkinlik içinde soru-sorma etkinliğinin hemen hemen her etkinlikte kullanıldığı görülmüştür. Bazı

kazanımlar soru-cevap yöntemine uygunken bazı kazanımlar bu yöntemin kullanılmasına uygun değildir. Kullanılan bu yöntemde en önemli noktalardan birisi sorulan soruların kazanıma uygunluğudur. Tarih eğitimi söz konusu olduğunda etkili sorular öğrencilerin bir konuyu öğrenip öğrenmediklerini, bir konuyu okuyup okumadıklarını anlamayı sağlayan sorular olarak düşünülmemelidir. Aksine sorular öğrencilerin tarihsel düşünmelerine kılavuzluk edecek, eleştirel düşünmelerini ve olaylar arasında bağlantı kurmalarını sağlayacak nitelikte olmalıdır (Çulha, 2010). Öğretmen adaylarının bu yöntemi bu kadar sık kullanmaları göz önüne alındığında, soruların niteliğinin göz ardı edilebildiği düşünülmektedir.

Waring (2010)'in sosyal bilgiler eğitiminde kullanılan yöntemlerle ilgili yapmış olduğu araştırma incelendiğinde; araştırmaya katılmış olan 786 öğrencinin büyük bir kısmı, sosyal bilgiler dersini isimleri ezberleme dersi olarak gördükleri için sıkıcı bulmaktadırlar. Az oranda katılımcı bu dersi eğlenceli bulmaktadır. Bu durumun en büyük sebebi öğretmenlerin derslerinde düz anlatım yöntemine sıklıkla başvurmalarıdır. Bal ve Yiğittir (2011)'in yapmış olduğu araştırmada; öğretmenlerin sosyal bilgiler derslerinde en fazla kullanmayı tercih ettikleri yöntemler arasında anlatım yöntemi ilk sıralardadır. Yaptığımız bu araştırmada öğretmen adaylarının da anlatım yöntemine sıklıkla başvurduğunu görmekteyiz. Düz anlatım yönteminde esas olan öğretmenin anlatması ve öğrencinin dinlemesidir. Bu durum yapılandırmacı öğrenme ilkelerine uygun değildir. Bu nedenle öğretmen adaylarının etkinliklerini planlarken, tarih öğretiminde bu yöntem sıklıkla müracaat etmemeleri gerekmektedir. Günümüz koşullarında öğretmen merkezli ders anlatım tekniğinin yeterince etkili olmadığı düşünülmektedir. Buna karşın gerek dünyada gerekse ülkemizde eğitimciler tarafından yeni yöntem ve teknikler geliştirilmektedir. Teknoloji, drama, öykü gibi çeşitli etkinliklerden yararlanılabilir (Avşar, tarihsiz). Farklı öğretim yöntemleri kullanılarak elde edilen kıvılcıklar öğrencide tarihsel sorgulama ve empati becerisini geliştirir. Geçmişle ilgili resimler gösterilerek; tarih ve geçmişle empati kurmaları sağlanır ve tarihle aralarında bulunan soyut kavram ve olgular somuta dönüşür (McCormick ve Hubbard, 2011).

Tartışma; bir konu üzerine öğrencileri düşünmeye yöneltmek, iyi anlaşılmayan noktaları açıklamak ve verilen bilgileri pekiştirmek amacıyla kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntem; öğrencilerin dinleme, sorgulama, fikir alış-verişinde bulunma ve bir konuyu derinlemesine irdeleme gibi çeşitli becerilerinin gelişmesine fırsat tanır. Tartışma yöntemi; tarihi olayların sebep ve sonuçlarının irdelenebilmesi açısından oldukça önemlidir (Dönmez ve Yazıcı, 2008). Araştırmada öğretmen adaylarının tartışma yönteminin kullanılmayı tercih etmedikleri görülmektedir. Ancak tarih ile ilgili kazanımlarda yukarıda da dile getirildiği gibi olayların

sebeup ve sonuçlarının irdelenmesi açısından tartişma yönteminin kullanılması oldua gereklidir. Araştırmaya katılan ğretmen adaylarının tartişma gruplarını hazırlama konusundaki eksikliklerden dolayı, bu yöntemi kullanmayı tercih etmedikleri dşunlebilir.

Sanat, derslere ğrenci katılımını teşvik etmek için kullanılabilir. Bir sanatçı eğitmenin eşliğinde, komutlar çerçevesinde beyin fırtınası tekniğinin aktif olarak kullanılabilereği senaryoya dayalı oyunlar oynanabilir. Bu oyunlar aracılığı ile öğrenciler eleştirel dşunme becerilerini kullanarak iyi ile kötüyü, ahlak kurallarını, kişisel ilişkileri algılayabilir ve ailelerle ilgili sorunlara çözümler sunabilir (Colley, 2012). Sosyal Bilgiler dersinde kullanılacak olan drama yöntemi bu kazanımları kazandırabilmesi açısından oldua uygundur. Yılmaz (2013) sosyal bilgiler ğretmenlerinin derslerinde drama kullanımı ile ilgili görüşlerini aldığı çalışmasında; öğretmenlerin drama yöntemini tarihi kazanımların öğretilmesinde kullanmayı sevdikleri sonucuna ulaşmıştır. Bu bağlamda bu araştırma incelendiğinde; ğretmen adaylarının tarihi kazanımlarda, drama yöntemini çok az kullandıkları görülmüştür.

Sosyal Bilgiler dersini ezber bir ders olmaktan çıkarmak için yapılabilerecek en önemli çalışmalardan birisi konuları yaşamla ilişkilendirerek, ğretim sürecinde çeşitli yöntem ve teknikler kullanmaktır. Herhangi bir konu üzerinde laboratuvar çalışması gibi, müzeler ve tarihi meknlar da sosyal bilgiler ğretiminde kavramların ve olayların ğretimi açısından öğrencinin başka bir yerde toplayamayacağı bilgileri ve elde edemeyeceği deneyimleri sağlama yeridir (Meydan ve Akkuş, 2014). Tarihi ziyaretler ve alan gezileri, ders bazında kazanılan deneyimlerin görsel olarak da hafızaya alınmasını sağlar (Lovom, 2012). Müze ve tarihi meknların eğitim programında uygulanabilmesini sağlayan yöntem gezi-gözlem yöntemidir. Gezi-gözlem yöntemi, eğitsel değerı oldua yüksek olan bir yöntemdir. Gözlem gezisi öğrencilere zengin öğrenme ortamları sağlar (Yaşar ve Gültekin, 2006). Coşkun Keskin ve Kaplan (2012)'ın yapmış olduğu “Sosyal bilgiler ve tarih ğretiminde okul dışı öğrenme ortamı olarak oyuncak müzeleri” isimli çalışmada öğrencilerin gezi-gözlem yöntemi ile elde edebilecekleri kazanımlar ortaya konmuştur. Müze gezisi ile öğrencilerin; sosyal bilgiler ve tarih eğitimi içinde yer alan bilişsel düzeydeki bazı kazanımları kazanabileceği, değerim ve süreklilik bağlamında bilim ve teknolojiye yönelik bilgileri fark edebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Çengelci (2013) yapmış olduğu araştırmada, öğretmenlerin sosyal bilgiler dersinin sınıf dışı öğrenmeye uygun bir ders olduğunu düşündükleri sonucuna ulaşmıştır. Sosyal bilgiler dersi kapsamında yer alan tarih kazanımlarının öğretilmesinde gezi-gözlem yönteminden kolaylıkla faydalanılabilir. Hatta sosyal bilgiler programı iyi incelendiğinde müze gezisi etkinliklerine yer verildiği görülmektedir (MEB, 2008). Ancak tarih eğitimi için gerekli

yöntemlerden biri olan bu yöntemin, Öğretmenlik Uygulaması staj dosyalarında tarih kazanımları etkinliklerinde kullanılmaması dikkat çekici bir durumdur. Kültür ve Miras öğrenme alanında yer alan “*Şehir incelemesi yoluyla, Türk kültür, sanat ve estetik anlayışındaki değişim ve sürekliliğe ilişkin kanıtlar gösterir.*” kazanımı bu yöntemle oldukça uygun olmasına rağmen öğretmen adayları; anlatım, soru-cevap ve grup çalışması yöntemlerini kullanmayı tercih etmişlerdir. Bu durumun sebeplerinden birisinin lisans eğitimleri süresince gezi-gözlem etkinliklerine yeteri kadar önem verilmemesi olduğudüşünülebilir.

Problem çözme yöntemi de tıpkı gezi-gözlem yöntemi gibi oldukça eğitici bir yöntemdir. Yapılandırmacı öğrenme anlayışının en önemli uygulamalarından birisidir. Çünkü bu yöntem öğrencilerin belirli bir problem durumuna aktif katılımlarını gerektirir (Dönmez ve Yazıcı, 2008). Üst düzey düşünme becerilerinin açığa çıkmasına ve eleştirel düşünmenin gerçekleştirilebilmesine olanak sağlayan yöntemlerden birisidir (Russel, 2010). Araştırmada öğretmen adaylarının gezi-gözlem yöntemi gibi, problem çözme yöntemini de kullanmayı tercih etmedikleri görülmüştür. Bu yöntemleri kullanmayı tercih etmeme nedenleri oldukça önemlidir. Ancak bu durumun sebebini araştırmaya katılan öğretmen adayları ile görüşmeler yaparak öğrenebiliriz. Sakarya Üniversitesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD Öğretim Üyelerinin (2012) “Sakarya İli Eğitim İzleme Raporu” kapsamında yaptıkları araştırmada, aktif görev yapan öğretmenlere derslerde kullandıkları yöntem ve teknikler sorulmuş; alınan cevaplar incelendiğinde en az kullanılan yöntemin problem çözme yöntemi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bilindiği üzere öğretmen adayları Öğretmenlik Uygulaması derslerini MEB’de aktif görev yapan öğretmenler eşliğinde uygulamaktadırlar. Rehberlik eden öğretmenlerin bu yöntemi sıklıkla kullanmamaları, öğretmen adaylarının bu yöntemi tercih etmemesine sebep olabilir.

Farklı yöntem ve teknikler kullanılarak yürütülen derslerde, öğrencilerinin algı düzeylerinde ve derse ilgilerinde artış olduğu bilinmektedir. Şimşek (2004)’in yapmış olduğu araştırma bu duruma güzelbir örnektir. Tarih konularının öğretiminde hikâye anlatma yöntemini kullanmış ve öğrencilerin kavrama düzeylerinde artış gözlenmiştir. Bunun yanı sıra araştırmaya dayalı öğretim yöntemleri de sosyal bilgiler dersi bünyesinde bulunan tarihi kazanımlar için kullanılabilir (Wojcik ve diğ, 2013). Öğretim teknolojilerinin öğretmen adayları tarafından kullanılması da, tarihi kazanımlarda uygun yöntemleri seçebilmelerine yardımcı olur (Brush ve Saye, 2009).

Sosyal bilgiler dersinde bulunan tarih konularının öğretiminde farklı yöntem ve tekniklerin kullanılması oldukça gereklidir. Araştırmada görüldüğü üzere, öğretmen adaylarının stajlarında

kullandıkları yöntem ve teknikler bu bağlamda yeterli değildir. Bu durum bu dersi yeteri kadar ciddiye almamaları ile ilişkilendirilebilir. Dosyalar incelendiğinde, bu sonuç ortaya çıkmaktadır.Şimşek ve diğ. (2013)'nin öğretmenlik uygulaması dersi ile ilgili yaptıkları araştırma bu sonucu destekler niteliktedir. Nitekim araştırma katılan katılımcıların çoğu, öğretmenlik uygulaması dersinde surecin daha iyi işlemesine yönelik olarak öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersini daha ciddi biçimde ele almaları için eğiticilerin, yöneticilerin ve öğretim elemanlarının hassasiyet göstermeleri gerektiğini belirtmişlerdir. Bu amaçla öğretmen adaylarının meslekteki geleceklerinin Öğretmenlik Uygulaması dersiyle şekilleneceğinin farkına varmalarının sağlanmasının önemi üzerinde durulmuştur (Şimşek ve diğ., 2013; 66-67). Son on yılda bu konu ilgili birçok araştırma yapılmıştır. Ancak hala öğretmen eğitimi ile ilgili teori ve pratik arasında bazı boşluklar mevcuttur. Bu durumun değiştirilmesi gerekmektedir. Bu değişimde ilk nokta öğretmen yetiştirmede yöntem ve tekniklerin öğretilmesidir. (Waring, 2010; Russell, 2010). Sosyal Bilgiler öğretmen adayları hizmet öncesi dönemde yani lisans eğitimi süresince farklı yöntem ve teknikleri kullanmaları açısından cesaretlendirilmelidir (Mathis ve Boyd, 2006).

Bu bağlamda;

- ✓ Öğretmen adaylarının bu konuda farkındalıklarının ilgili dersler ile artırılarak, stajlarda bu yöntem ve teknikleri kullanmaları sağlanmalıdır.
- ✓ Öğretmenlik uygulaması dersinin yürütücüsü olan öğretim üyeleri, bu dosyaları aktif olarak takip etmeli ve öğretmen adaylarının yöntem bağlamındaki eksikliklerini gidermelerine yardımcı olmalıdır.
- ✓ Lisans öğrenimleri boyunca öğretmen adaylarının daha fazla ve farklı yöntemlerle tanışmaları sağlanmalıdır.
- ✓ Okullarda görev yapan öğretmenlerin, derslerde farklı yöntemleri kullanmaları durumunda öğretmen adaylarının da bu yöntemleri kullanabileceği göz önüne alınmalıdır. Bunun için öğretmenlere öğretim yöntem ve teknikleri ile ilgili hizmet içi eğitim yapılmalıdır.

Kaynakça

- Aslan, E. (2006). Neden Tarih Öğretiyoruz? (Why Teach History?) *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*. c. 20. 162-174.
- Avşar, O., (tarihsiz). Eğitimde Yeni Yaklaşımlar. (New Approaches in Education) TED Ankara Koleji Vakfı.
- Bal, M. S. & Yiğittir, S. (2011). Tarih ve Sosyal Bilgiler Derslerinde Uygulanan Etkinliklerin Yöntem ve Teknikler Açısından İncelenmesi, (History and Analysis Methods and Techniques in Applied Social Studies in Terms of Activities), *SBARD*, (18).
- Bal, S., (2011). Türkiye’de Tarih Öğretiminin Sorunları ve Çözüm Yolları Konusunda Öğretmen Adayı ve Öğretmen Görüşlerinin Karşılaştırılması. (A Comparison of Views of In-Service and Pre-Service Teachers on Problems of History Teaching and Solutions for These Problems) *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. c. 8. s. 15. 371-387
- Barth, J. & Demirtaş, A., (1997). İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretimi Kaynak Üniteler. *YÖK (Elementary Social Studies Resource Units. YÖK/World Bank National Education Development Project Pre*. Printed in the United States of America.
- Bilgili, A. S., (2009). *Sosyal Bilgilerin Temelleri*. (Social Studies Basics) (ed. Bilgili, A. S.) s. 2-36. Ankara: Pegem Akademi.
- Bilgin, N., (2006). *Sosyal Bilgilerde İçerik Analizi Teknikler ve Örnek Çalışmalar*. (Content Analysis Techniques in Social Sciences and Case Studies). Ankara: Siyasal Kitapevi.
- Brush, T., & Saye, J. W. (2009). Strategies for Preparing Preservice Social Studies Teachers to Integrate Technology Effectively: Models and Practices. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 9(1), 46-59.
- Colley, B. M., (2012). Teaching Social Studies through the Performing Arts. *The Educational Forum*, 76. 4–12.
- Coşkun Keskin, S. & Kaplan, E., (2012). Sosyal Bilgiler ve Tarih Öğretiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamı Olarak Oyuncak Müzeleri. (Toys Museums as Out-Of-School Learning Method in Social Studies and History Education) *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. c. 11. s. (41). 95-115
- Coşkun Keskin, S., (2012). Çocuklar İçin Değer Neyi Çağırıyor? Değerleri Gündelik Hayata Aktarmaya Yönelik Bir Tespit Çalışması. (What Does “Value” Evoke For Children? A

- Detection Study as to Transferring Values to Daily Life) *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 12(2). 1491-1512.
- Çapa, M., (2009). Sosyal Bilim Disiplinleri. *Sosyal Bilgilerin Temelleri* (Social Science Disciplines. Basics of Social Science). (ed. Bilgili, A. S.) s. 121-140. Ankara: Pegem Akademi.
- Çelikkaya, T. & Kuş, Z., (2009). Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Kullandıkları Yöntem ve Teknikler. (Methods and Techniques They Use Social Studies Teachers) *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. XXII(2). 741-758
- Çengelci, T. (2013). Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sınıf Dışı Öğrenmeye İlişkin Görüşleri. (Social Studies Teachers' Views on Learning outside the Classroom) *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 13(3). 1823-1841.
- Çulha, B., (2010). Tarih Derslerinde Etkin Soru Sorma. Tarih Nasıl Öğretilir. *Tarih Öğretmenleri İçin Özel Öğretim Yöntemleri*. (Effective Questioning in History Course. How to Teach History? Teaching Methodology for History Teachers.) (Ed. Safran, M.) s. 290-297. İstanbul: Yeni İnsan Yayınevi.
- Dilek, D. (2002). *Tarih Derslerinde Öğrenme ve Düşünce Gelişimi* (Learning and Development Thought in History Courses). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Dönmez, C. & Yazıcı, K., (2008). *T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi*. (Teaching Topics of Revolution History and Kemalism.) Ankara: Nobel Yayınevi.
- Erden, M. (tarihsiz). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*. (Social Studies Education). İstanbul: Alkım Yayın Evi.
- Gençtürk, E. & Sarpkaya, G., (2012). Sosyal Bilgiler Öğretmen Yeterlilikleri. *Sosyal Bilgiler Öğretimi*. (Social Studies Teacher Qualifications Social Studies Education). (ed. Safran, M.) s. 49-66. Ankara: Pegem Akademi.
- Güçlü, Y. & diğ., (2012). Sakarya İlinde Sosyal Bilgiler Dersinin Öğretmen Yeterlilikleri ve Öğrenci Tutumları Açısından Değerlendirilmesine Yönelik Tespit Çalışması. Sakarya (Teacher Qualification and Retaining Study on the Evaluation of Student Attitudes of Social Studies in the Province.) *Sakarya Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projesi Sonuç Raporu*. Sakarya.
- Kan, Ç., (2006). Etkili Sosyal Bilgiler Öğretimi Arayışı. (The Pursuit of Effective Instruction Social Studies Course) *Kastamonu Eğitim Dergisi*. s. 14. 537-544.
- Keskin, Y., (2012). Türkiye'de 1970'li Yıllardan Günümüze Kadar Yayınlanmış İlkokul, Ortaokul ve İlköğretim Okulu Programlarında Yer Alan Tarih Dersi Konularının Dönemlere Göre İncelenmesi. (Evaluating the History Course Subject Involved in the

- Programs of Primary Schools, Secondary Schools and Elementary Schools Published From 1970's Until Today According to the Education Terms) *International Online Journal of Educational Sciences*.s. 4(2). 442-461.
- Köstüklü, N., (1998). *Sosyal Bilimler ve Tarih Öğretimi. (Social Sciences and History Teaching.)* Konya: Kuzucular Ofset.
- Lovom, M.G., (2012). Historiography in the Methods Course: Training Preservice History Teachers to Evaluate Local Historical Commemorations. *The History Teacher*. 45 (4). 569-579.
- Mathis, P. B. & Boyd, N. C., (2009). Who is Teaching Social Studies? Pre-Service Teachers' Reaction. *Social Studies Research & Practice*. 4 (3). p76.
- Mayring, P., (2000). *Nitel Sosyal Araştırmaya Giriş. (Introduction to Qualitative Social Research)*. Ankara: Baki Kitapevi.
- McMormick, T. M. & Hubbard, J., (2011). Every Picture Tells a Story: A Study of Teaching Methods Using Historical Photographs With Elementary Students. *The Journal of Social Studies Research*. 35 (1). 80-94.
- Meydan A. & Akkuş, A., (2014). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Müze Gezilerinin Tarihi ve Kültürel Değerlerin Kazandırılmasındaki Önemi. (The Importance of Getting Students Adopt the History and Cultural Values through Museum Visits in Social Studies Teaching) *Marmara Coğrafya Dergisi*.s. 29. 402-422.
- Miles, M.B.,& Huberman, A.M. (1994). *Qualitative data analysis: an expanded sourcebook (2nd ed.)*. Thousand Oaks, California: SAGE. Morahan- Martin, 1996.
- Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, (2008). *Sosyal Bilgiler 6. ve 7. Sınıf Programı*. (Ministry of Education Social Studies Curriculum. Grade: 6 and 7)
- Öztürk, C. (2006). Sosyal Bilgiler: Toplumsal Yaşama Disiplinler arası Bir Bakış. *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi: Yapılandırmacı Bir Yaklaşım*. (Social Studies: Interdisciplinary Social Life at a Glance. Life Science and Social Studies Education: A Constructivist Approach). (Ed. Öztürk, C.). s. 21-50. Ankara: Pegem Akademi.
- Öztürk, C., Coşkun Keskin, S. & Otluoğlu, R. (2012). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Edebi Ürünler ve Yazılı Materyaller*. (Literary Textsand Written Materials of Social Studies) Ankara: Pegem A Akademi.
- Punch, K., (2005). *Sosyal Araştırmalara Giriş: Nitel ve Nicel Yaklaşımlar. (Introduction to Social Research: Qualitative and Quantitative Approaches.)* Ankara: Siyasal Kitapevi.

- Russell, W. B., (2010). Teaching Social Studies in the 21st Century: A Research Study of Secondary Social Studies Teachers' Instructional Methods and Practices. *Action in Teacher Education*. 32 (1). 65-72.
- Şimşek, A. (2004). İlköğretim Okulu Sosyal Bilgiler Dersi Tarih Konularının Öğretiminde Hikaye Anlatım Yönteminin Etkinliği. (Activities Story Telling Method of Teaching Primary School Social Studies History Subject.) *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi c. 2. S.4.*
- Şimşek, A. (2006). İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinde Tarihsel Hikayeye Yönelik Öğrenci Görüşleri. (The Opinions of Students about Historical Story in Social Studies in Elementary Schools) *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 26. S. I. 187-202.*
- Şimşek, A., Alkan, V. & Erdem, A.R. (2013). Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Nitel Bir Çalışma. (A Qualitative Study about Teaching Practice) *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. s.34 II. 63-73.*
- Tarman, B., (2012). Öğretmenlik Deneyimi Dersinin Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik İnançlarına Etkisi. (Prospective Teachers' Beliefs and Perceptions about Teaching as a Profession) *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 12(3). 1951-1973.
- Turan, R., & Ulusoy K. (2013). *Sosyal Araştırmalara Giriş: Nitel ve Nicel Yaklaşımlar*. (The Role and Importance of History in Social Studies. Basics of Social Science.) (Ed. Turan, R. ve Ulusoy, K.). s. 138-153. Ankara: Pegem Akademi.
- Waring, S.M., (2010). The Social Studies Methods Course: What Do Teacher Candidates Know And Want To Know About Teaching Social Studies? *Educational Research and Evaluation*. 16 (5). 437-449.
- Wojcik, T. G., Heitzmann, R., Kılbride, C. & Hartwell, D., (2012). Instructional Strategies Recommended In Social Studies Methods Textbooks: A Historical Perspective. *The Social Studies*. 104. 241-249.
- Yaşar, Ş. & Gültekin, M., (2006). Anlamlı Öğrenme İçin Etkili Öğretim Stratejileri. *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi: Yapılandırmacı Bir Yaklaşım* (Effective Teaching Strategies for Meaningful Learning. Social Studies Education: A Constructivist Approach.) (Ed. Öztürk, C.). s. 111-146. Ankara: Pegem Akademi.
- Yeşil, R. & Çalışkan, N. (2006). Okul Deneyimi I Dersinde İşbirliği Sürecinin Değerlendirilmesi (Kırşehir Eğitim Fakültesi Örneği). (An Assessment of the

- Cooperatiom Process in 'School Experiance I' Course in Teacher Training) *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*.s.46. 277-310.
- Yeşilyurt, E. & Semerci, Ç., (2011). Uygulama Öğretmenlerinin Öğretmenlik Uygulaması Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri. (The Problems and Their Solutions of Practice Teachers in Teaching Practice Process) *Akademik Bakış Dergisi*. s.27. 1-23.
- Yıldırım A. & H. Şimşek (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (Qualitative Research Methods in Social Sciences)* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, K., (2010). Nitel Araştırmalarda Niteliği Artırma. (Raising the Quality in Qualitative Research) *İlköğretim Online*.s. 9 (1). 79-92.
- Yılmaz, S., (2013). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Bir Yöntem Olarak Dramanın Kullanımına İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri. (Teacher Candidates' Opinions Related to Using Drama as a Teaching Method in Teaching of Social Studies) *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*.c. 14. s. 2. 123-145.